

Årsrapport 2023

// Regnskab for 2023

**NATURENS
RIGE**

Indholdsfortegnelse

Indledning

Forord	3
Kommuneoplysninger	4
Den økonomiske beretning	5
Forventninger til fremtiden	7
Hoved- og Nøgletal	8

Fagchefernes beretninger

Sundhed og Omsorg	9
Handicap og Psykiatri	10
Beskæftigelse og Borgerservice	11
Land, By og Kultur	12
Dagtilbud og Undervisning	13
Børn og Familie	14
Personale og Digitalisering	15
Viden & Strategi	16

Regnskab

Resultatopgørelse	17
Bemærkninger til resultatopgørelsen	18
Balancen	19
Bemærkninger til balancen	20
Afsluttede anlægsprojekter over 2 mio. kr.	21
Finansieringsoversigt	22
Personaleoversigt	23
Statsrefusion og tilskud	24
Kautions- og garantiforpligtelser	26
Eventualrettigheder	28
Aktier- og andelsbeviser	29

Indledning

Forord

I 2023 lykkes det, på trods af globale udfordringer, at fremme Ringkøbing-Skjern Kommunes fælles vision. Vi ønsker, at alle skal have frihed til at skabe sig et godt liv, vi skal skabe fællesskaber for alle og vi skal tænke bæredygtighed ind i alt, hvad vi gør. Vores resultater taler for sig selv.

Arbejdskraft

Det går godt med tiltrækningen af udenlandsk arbejdskraft og modsat tidligere år har vi i 2023 opnået stor søgning til de kommunale SOSU-uddannelser. Det er et godt udgangspunkt for at sikre kvalificeret arbejdskraft til et område, hvor der på sigt vil mangle hænder. Ligeledes er igangsat et projekt om flere på flere timer, som blandt andet handler om at få kigget på den del af kulturen, der har gjort deltid til en normal standard i sundhedsfagene.

Bæredygtighed

2023 bød også på hæderen som Danmarks elbil-kommune, takket være Foreningen Elbilby og elselskabet EWII. Samtidigt blev der opsat 220 nye ladestandere for elbiler på kommunale parkeringspladser i Naturens Rige, hvilket underbygger vores grønne ambitioner. Klima er også for børn, og derfor blev der i 2023 udgivet en fin pixieudgave af kommunens klimaplan, hvor børn, sammen med Blomst og Bølge, kan tage på klimatur og lære om klimaplanens forskellige temaer.

En anden kilde til stolthed er vores skoler og SFO'er, som har modtaget rosende tilkendegivelser fra forældrene. Imponerende 96 procent af forældrene er ligeledes tilfredse med vores børnetandpleje.

Natur og kultur

Som kommune nr. 1 i friluftsliv lever vi op til vores vision om Naturens Rige. Der er rigtig mange muligheder for at bruge naturen – og borgerne gør det i stigende grad. I 2023 har vi også på det film-kulturelle område opnået højdespringere. Først med den store publikumssucces "Meter i Sekundet". I juni var der danmarkspremiere på kortfilmen "De Ukuelige". Denne film bygger på en begivenhed fra besættelsestiden og er filmet lokalt. Optagelsen af Hvide Sande II blev ikke helt afsluttet i 2023, men forventes atter at bidrage til at øge kendskabet til kommunen.

Infrastrukturen forbedres

I 2023 har 153 adresser opnået tilskud til bredbånd og den vedtagne udbygning af Rute 15 til en 2+1 vej opnåede også en øget bevilling, så der nu er afsat i alt 1,3 mia. kr. til vejudvidelsen, der forventes at stå færdig i 2028.

Økonomi

Kommunen er kommet godt ud af 2023. Regnskabet for 2023 viser et overskud på den ordinære driftsvirksomhed efter renter på 155 mio. kr., hvilket er 65 mio. kr. højere end budgetteret. Ligeledes er det samlede resultat på det skattefinansierede område forbedret med 65 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget. Anlægsudgifterne og afdrag på lån overstiger i 2023 driftsoverskuddet. Balancen i regnskabet er opnået gennem lånoptagelse, der sammen med driftsoverskuddet finansierer anlægsudgifterne og afdrag på lån.

Byrådets mål om en skattefinansieret kassebeholdning på minimum 150 mio. kr. ultimo året er opfyldt med regnskabsafslutningen for 2023, idet kassebeholdningen ved årets udgang er 195 mio. kr.

Fremtiden

Ved udgangen af 2023 ser vi frem mod en periode præget af vigtige reformer i Danmark. Vi forventer blandt andet en ny ældrelov, konsekvenser af sundhedsstruktur-kommissionen, ligesom der også er nedsat en trivselskommission og igangsat implementering af 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed. På samme tid tales der om frisættelse og forenkling og der stilles store krav til administrative besparelser i kommunerne. Dette samtidig med, at indtægtsgrundlaget synes mere usikkert end længe.

Disse store ændringer sker i en kontekst, hvor krig og klimakrise i verden fylder mere og mere.

Ringkøbing-Skjern Kommune, marts 2024

Hans Østergaard
Borgmester

Indledning

Kommuneoplysninger

Ringkøbing-Skjern Kommune
Rådhuset
Ved Fjorden 6
6950 Ringkøbing
Hjemmeside: www.rksk.dk
E-mail: post@rksk.dk

Redaktion:
Ringkøbing-Skjern Kommune
Viden & Strategi, Økonomi
Marts 2024
Regnskabsår
1. januar -31. december 2023

Kommunalbestyrelse

Hans Østergaard (V)
Kristian Andersen (K)
Henrik Hammelsvang (V)
Søren Elbæk (A)
Lennart Qvist (C)
Niels Rasmussen (F)
Jakob Agerbo (V)
Jens Erik Damgaard (K)
Erik Viborg (V)
Irene Lund Pedersen (A)
Susanne Høj (C)
Ole Nyholm Knudsen (V)
Carsten Bjerg (K)
Pia Vestergaard (F)
Marie Kamp From (V)

Jens Jensen (A)
Hans Pedersen (K)
Lise Juhl Hansen (V)
Jørgen Byskov (Løsgænger/Æ)*
Jens Jacob Østergaard (V)
Henrik Andersen (K)
Dan K. Jørgensen (D)
Niels Kristian Larsen (F)
Jens Højland (V)
Linda Nielsen (A)
Irvin Christensen (C)
Rita Byskov (V)
Jesper Lærke (K)
Hans-Christian Blichfeldt (V)

*Løsgænger: 1. januar - 1. marts 2023,
Æ: 2. marts - 31. december 2023

Direktion:

Jens-Peter Hegelund Jensen, Kommunaldirektør
Anette Ørbæk Andersen, Direktør
Flemming Juel-Nielsen, Direktør

Revision:

PwC
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Skelagervej 1A,
9000 Aalborg,
Danmark

Indledning

Den økonomiske beretning

Vurdering af regnskab 2023

Resultatopgørelsen viser, at der oprindeligt var budgetteret med et driftsoverskud efter renter på 90,7 mio. kr. Regnskabsresultatet endte med et resultat af ordinær drift og renter på 155,4 mio. kr. Det betyder at regnskabet er 64,7 mio. kr. bedre end den oprindelige forventning. Det forbedrede resultat skal ses i sammenhæng med, at indtægterne er 103,1 mio. kr. højere end budgetteret. Her udgør merindtægter på skatter 36,8 mio. kr., mens merindtægter på generelle tilskud mv. udgør 66,3 mio. kr. De større skatteindtægter skyldes primært merindtægt på grundskyld, mens merindtægt på generelle tilskud primært skyldes midtvejsregulering, som dog er fratrukket en kollektiv modregning som følge af skattestigninger fra 2022-2023.

De samlede driftsudgifter endte 34,8 mio. kr. højere end forudsat i det oprindelige budget. Driftsbudgettet er korrigeret væsentligt i løbet af året, primært fordi der er tillægsbevilget overførsler fra 2022 til 2023 på 176,1 mio. kr. Opgjort i forhold til det korrigerede budget, er der et regnskabsmæssigt overskud på 135,7 mio. kr. Der forventes overført netto 159,3 mio. kr. til 2024 vedrørende akkumuleret opsparing i enheder og andre områder med overførselsadgang. Overførselsbeløbet overstiger regnskabsresultatet, da Social- og Sundhedsudvalget samlet set overfører merforbrug til 2024 ligesom der er merforbrug på områder uden overførselsadgang på Beskæftigelsesudvalget og Børn- og Familieudvalget.

Udgifterne til renter endte også højere end oprindeligt budgetteret, men væsentligt lavere end det korrigerede budget for 2023. Udgifterne til renter endte på 6,6 mio. kr. 3,6 mio. kr. højere end budgetteret. Merudgiften til renter kan forklares ved den øgede inflation, som fik Nationalbankens officielle rentesatser til at stige yderligere i 2023. Kommunens rentevilkår ved Jyske Bank er koblet op på Nationalbankens indskudsbevisrente.

Anlægsforbruget på det skattefinansierede område er netto opgjort til 105,6 mio. kr., hvilket er 8,9 mio. kr. højere end oprindeligt budgetteret. På jordforsyningsområdet har der været et regnskabsmæssigt underskud på 2,9 mio. kr., hvilket er 9,1 mio. kr. lavere end budgetteret. Årsagen er primært manglende salg af grunde.

Det brugerfinansierede område, der omfatter renovationsordninger og genbrugspladser, viser en mindredgift på 6,9 mio. kr. Mindreforbruget kan henføres til at udgifterne til den nye indsamlingsløsning har vist sig, at være lavere end forventet, samt at der allerede var indregnet en forventet merindtægt på 2,5 mio. kr. til tilbagebetaling af investeringen vedrørende den nye indsamlingsløsning.

Det samlede regnskabsresultat viser et overskud på 53,8 mio. kr., hvilket er en forbedring på 73,8 mio. kr.

Resultatopgørelse

	Oprindeligt budget 2023	Korrigeret budget 2023	Regnskab 2023	Afvigelse* ift. oprindeligt budget
* I kolonnen "Afvigelser" gælder følgende: (- = Indtægt) += mindreindtægter/merudgift (1.000 kr.) - = merindtægt/mindredgift				
Skatter	-2.913.733	-2.950.395	-2.950.512	-36.779
Generelle tilskud m.v.	-984.093	-1.051.765	-1.050.376	-66.283
Indtægter i alt	-3.897.826	-4.002.160	-4.000.888	-103.062
Drift i alt (ekskl. brugerfinansieret)	3.804.138	3.974.718	3.838.977	34.839
Renter m.v.	2.991	15.263	6.556	3.565
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-90.697	-12.179	-155.356	-64.659
Anlæg i alt (ekskl. brugerfinansieret og jordforsyning)	96.728	380.961	105.587	8.859
Jordforsyning	12.000	-7.627	2.859	-9.141
Resultat, skattefinansieret område	18.031	361.155	-46.910	-64.941
Brugerfinansieret, drift	-1.511	-1.503	-10.175	-8.664
Brugerfinansieret, anlæg - nettoudgift	3.500	4.702	3.268	-232
Resultat, brugerfinansieret område	1.989	3.199	-6.907	-8.896
Resultat, i alt	20.020	364.354	-53.818	-73.838

Indledning

Likviditet

Den opgjorte kassebeholdning ved udgangen af 2023 udgjorde 384,5 mio. kr. Dertil skal lægges et tilgodehavende ved renovations- og genbrugsfondene på 9,1 mio. kr., samt 21,1 mio. kr. hos Ringkøbing-Skjern Spildevand. Dermed er den skattefinansierede kassebeholdning på 414,7 mio. kr. Det bemærkes at kassebeholdningen ultimo året er et øjebliksbillede af den likviditetsmæssige situation. Den likvide beholdning skal ses i sammenhæng med, at der over årsskiftet er foretaget REPO-forretning svarende til 220 mio. kr., hvilket påvirker kassebeholdningen positivt. Fraregnes REPO-forretningen, er kassebeholdningen på 194,7 mio. kr., hvilket opfylder Byrådets mål om en kassebeholdning ultimo året på minimum 150 mio. kr.

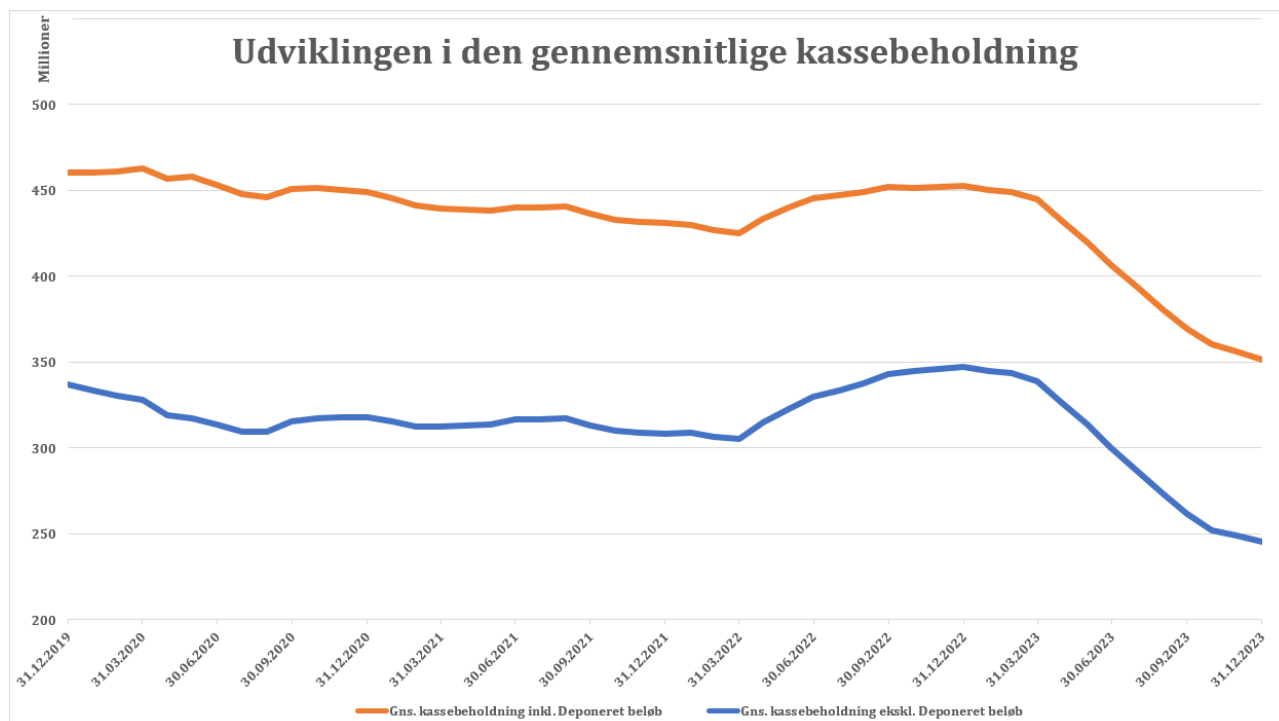
Af den skattefinansierede kassebeholdning ultimo 2023 var 100,4 mio. kr. deponeret.

I forhold til kassebeholdningens størrelse, skal følgende anføres:

- Driftsoverførslerne fra 2023 til 2024 udgør 159,3 mio. kr. – beløbet er en del af kassebeholdningen.
- Størrelsen af anlægsoverførslerne fra 2023 til 2024 udgør netto 224,5 mio. kr. – beløbet er en del af kassebeholdningen.
- Kassebeholdningen ultimo året er normalt på et af de laveste niveauer, set i forhold til den daglige kassebeholdning.

I henhold til kassekreditreglen må den gennemsnitlige daglige kassebeholdning, eksklusiv deponerede midler, aldrig blive negativ. I regnskabet 2023 udgjorde likviditeten opgjort efter kassekreditreglen 245,9 mio. kr. ultimo 2023, hvilket er et fald på næsten 101 mio. kr. sammenlignet med starten af året. Det store fald i den gennemsnitlige kassebeholdning skyldes primært at kassetrækket i regnskab 2022 på 25 mio. kr. påvirker kassebeholdningen negativt ind i 2023, særligt fordi der i de sidste 3 måneder af 2022 indgår en større negativ midtvejsregulering. Den gennemsnitlige kassebeholdning er indtil videre stigende i 2024, blandt andet begrundet i en positiv midtvejsregulering i 2023.

Nedenfor fremgår udviklingen af den gennemsnitlige kassebeholdning 2020 - 2023.

Indledning

Forventninger til fremtiden

Flere kommuner ser ind i en spændende tid med flere forskelligartede udfordringer. For Ringkøbing-Skjern Kommune kan følgende forhold fremhæves:

Befolkningsudviklingen i kommunen har stor betydning for blandt andet kommunens økonomi, også i forhold til tilskud- og udligningssystemet. Befolkningsudviklingen har været faldende de seneste år, dog med undtagelse af 2021 og 2022, hvor der var en lille stigning i folketallet. Denne tendens blev desværre ikke opretholdt i 2023, hvor der igen var et fald. Stigningen i 2022 skyldes primært tilstrømning af ukrainske flygtninge. Forventningen er, at der fortsat vil være et faldende befolkningstal i årene fremover, herunder i antallet af skolebørn. Der er derfor kontinuerligt fokus på, at skabe gode løsninger på børneområdet.

Inflationen påvirker til stadighed kommunerne og for at imødekomme denne inflation og prisudvikling på varer og tjenesteydelser har Økonomiudvalget besluttet fremadrettet at prisfremskrive budgetposter, som tidligere ikke er blevet fremskrevet. I relation til overenskomstforhandlingerne for kommunens medarbejdere, er der forhandlet større lønstigninger end tidligere. Netop disse overenskomststigninger har stor fokus i hele kommunen, da det påvirker de forventede udgifter i 2024 og frem. Kommunerne kompenseres samlet set for overenskomstforhandlingerne.

I forhold til medarbejdere er rekruttering og fastholdelse ligeledes et af de helt store temaer både internt i kommunen som arbejdsplads, men også hos virksomhederne beliggende i kommunen. Det fortsat lave niveau af ledige samt befolkningsudviklingen betyder ligeledes, at der behov for fokus på netop rekruttering og tilknytning af medarbejdere i årene fremover.

Der arbejdes endvidere med at fastholde unge i kommunen ved at tilbyde dem flere muligheder for uddannelse lokalt. Endvidere arbejdes der blandt andet på at kompetenceudvikle ufaglærte og tiltrække relevant udenlandsk arbejdskraft. Her har der særligt været held med at tiltrække tyske medborgere.

Kommunen arbejder ligeledes løbende på at skabe attraktive forhold for virksomheder. Både for de virksomheder, der allerede er i kommunen, men også i forhold til tiltrækning af virksomheder til kommunen. Her er udbygningen af rute 15 til 2+1 vej et af de større tiltag.

Profilering af kommunen skal ligeledes hjælpe med tiltrækning af borgere, virksomheder samt turister. Fortsættelsen af tv-serien omkring Hvide Sande bliver en realitet og 2. etape af PostNord Danmark rundt starter i Ringkøbing i sommeren 2024. Dette er blot nogle af de mange tiltag der igangsættes for at profilere kommunen for omverdenen.

Velfærdområdet er under pres og vil i fremtiden udfordre økonomien i flere kommuner. Dette gælder ligeledes for Ringkøbing-Skjern Kommune, hvorfor der er fokus på fremtidens velfærd. Der kommer flere ældre såvel på landsplan som i Ringkøbing-Skjern Kommune, mens det specialiserede voksenområde presser økonomien i hele landet. Det er derfor områder, hvor der arbejdes målrettet for at sikre de gode løsninger for fremtiden.

For netop at imødekomme noget af udviklingen på velfærdområdet arbejdes der på at få etableret et aflastningscenter i kommunen.

Ringkøbing-Skjern Kommune står på et solidt økonomisk fundament, og står derfor godt rustet til fremtiden.

Indledning

Hoved- og Nøgletal

Væsentlige økonomiske nøgletal

(- = Indtægt) (1.000 kr.)	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Regnskab 2023	Budget 2024
Regnskabsopgørelsen				
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-164.400	-96.276	-155.356	-185.354
Resultat af det skattefinansierede område	-20.897	-10.867	-46.910	-31.541
Resultat af brugerfinansieret, drift	2.105	11.997	-10.175	-461
Resultat af brugerfinansieret, anlæg	22.533	23.998	3.268	0
Balance, aktiver				
Anlægsaktiver i alt (9.80-9.84)	1.637.118	1.587.301	1.578.573	
Finansielle anlægsaktiver (9.21-9.27, 9.35 og 9.37-9.44)	3.133.807	3.201.662	3.212.785	
Varebeholdninger (9.86)	527	4.942	6.336	
Værdipapirer (9.20)	41.896	43.177	42.462	
Tilgodehavender (9.12-9.19)	35.393	29.944	64.810	
Omsætningsaktiver til salg (9.87)	142.189	140.411	142.937	
Likvide beholdninger (9.01-9.05 + 9.07-9.11)	91.136	33.176	284.131	
Aktiver total	5.082.066	5.040.613	5.332.034	
Balance, passiver				
Egenkapital (9.91-9.99)	-3.289.329	-3.221.474	-3.381.254	
Hensatte forpligtigelser (9.90)	-474.869	-468.831	-357.114	
Langfristet gæld (9.63-9.79)	-1.080.935	-1.134.856	-1.121.234	
- heraf ældreboliger	-296.535	-278.448	-261.185	
Nettogæld, fonds, legater, deposita m.v. (9.46-9.49)	-63.449	-61.011	-55.955	
Kortfristet gæld (9.50-9.62)	-173.484	-154.441	-416.478	
Passiver total	-5.082.066	-5.040.613	-5.332.034	
Gens.likviditet Kassekreditreglen (excl.deponering)	308.586	347.039	245.274	
Deponerede midler, ultimo året	111.312	109.931	100.394	
Gns.likviditet -excl.deponering- pr. indbygger (kr.)	5.491	6.159	4.363	
Langfristet gæld total pr. indbygger (kr.)	-19.233	-20.140	-19.944	
Langfristet gæld ifm. feriepenge pr. indbygger (kr.)	-2.751	-2.678	-2.684	
Langfristet alm. gæld pr. indbygger (kr.)	-11.206	-12.521	-12.614	
Langfristet gæld vedr. ældreboliger (kr.)	-5.276	-4.942	-4.646	
Skatteudskrivning				
Udskrivningsgrundlag pr indbygger (kr.) regnskab	164.643	173.056	179.795	195.901
Udskrivningsprocent kommuneskat	25,00	25,00	25,00	25,00
Grundskyldspromille, øvrige ejendomme	31,00	31,00	31,00	16,40
Grundskyldspromille, landbrug	7,20	7,20	7,20	7,20
Indbyggertal ultimo året	56.203	56.348	56.218	

Fagchefernes beretning

Sundhed og Omsorg

Rekruttering og tilknytning, velfærdsteknologi og kerneopgaven har trukket de store overskrifter hos Sundhed og Omsorg i 2023.

Kerneopgaven

Det har været et omdrejningspunkt i året som er gået, hvordan vi bæredygtigt, fagligt og fleksibelt tilrettelægger de opgaver vores kerneopgave omfavner. Vores kerneopgave *"I fællesskab støtter vi det enkelte menneske i et meningsfyldt og værdigt liv"* favner bredt og både arbejdstilrettelæggelsen samt ressourcerne er til eftersyn.

I 2023 er der blevet godkendt en ældrepolitik, sundhedspolitik og værdighedspolitik. Politikkerne er i gang med at blive omsat i de lokale dialogbaserede aftaler, så de bliver implementeret i driften.

Lukning af 2 plejehjem

Der er truffet beslutning om at lukke 2 plejehjem og Hus 28 (en del af Holmehusene) ud fra en dataunderstøttet undersøgelse. Lukning af plejehjemmene og Hus 28 giver kommunen mulighed for at møde borgernes ønske om at flytte til centerbyerne, da vi opretter tilsvarende pladser i de større byer, hvor borgerne primært ønsker at bo. Samtidig kan vi bedre sikre både kvalitet og faglighed i vores opgaver.

Ny aflastningsenhed

Implementering af principperne på aflastningsområdet har været drøftet i 2023 og herunder er relevante data præsenteret i relation til placeringen af aflastningsenheden. På baggrund af drøftelserne er det i 2023 besluttet, at den nye aflastningsenhed bliver placeret i Ringkøbing.

Fremtidens bæredygtige aktivitetsområde

På de 5 aktivitetshuse arbejder vi med fremadrettet at løse kerneopgaven mere fleksibelt. Med fokus på, hvad der er brug for af faglige kompetencer i husene og hvad civilsamfundet selv kan bidrage med, er der blandt andet flyttet ressourcer, så de faglige kompetencer kan bruges på flere lokationer, og er tilpasset de behov, der er i husene.

Rekruttering og tilknytning

Der er behov for, at vi gentænker den måde vi bruger vores ressourcer, samt tiltrækker den næste generation. Som en del af vores rekrutteringsstrategi har vi blandt andet ungarbejdere i vores tilbud, der snuser til faget og der er stor fokus på samarbejde med både skoler og jobcenteret for at få unge ind på SOSU-uddannelserne. I 2023 så vi en større tilstrømning til sundhedsuddannelserne, hvor der blandt andet var en femdobling af SOSU-elever på EUX-uddannelsen i forhold til tidligere år.

Herudover er fokus på at samarbejdet Beskæftigelse og Sundhed og Omsorg. Et nyt initiativ sikre, at borgere udenfor arbejdsmarkedet bliver tilbudt virksomhedspraktik i et af kommunens tilbud, så de kan snuse til sundhedsfaget.

Tre enheder deltager i projektet "Flere på flere timer", hvor der blandt andet bliver arbejdet med at få justeret fremmødetimer og arbejdsopgaver til det behov, der er på enheden. Justeringerne skal bidrage til at undgå overarbejde og tidsrum med max arbejdsbelastning.

Midler til velfærdsteknologi

Sundhed og Omsorg er i gang med at implementere velfærdsteknologi, som både borgere og medarbejdere kan få gavn af i forhold til sikkerhed, frihed og effektivitet. For de demente på plejehjem og i daghjem er der eksempelvis etableret lydæmpende skærme, som reducerer stimuli, og hvor man selv kan bestemme udseendet fx med lokale billeder af natur eller andet, så det fortsat virker hjemligt og genkendeligt. Herudover er der etableret elektroniske kalendere til demente, der understøtter den daglige struktur og giver tryghed. Mange af de elektroniske kalendere kan også andet som fx vise billeder og foretage videoopkald.

Handicap og Psykiatri

I Handicap og Psykiatri har 2023 været præget af en reformulering af kerneopgaven. Kerneopgaven *”Vi lykkes, når borgerne anvender deres ressourcer, tager størst muligt ejerskab og tager ansvar i eget liv”* omsætter fagområdet til både konkrete projekter, til at sikre interne ressourcer samt at gennemgå den aktuelle ressourceanvendelse.

Der er også udarbejdet en ny Handicap- og Psykiatripolitik, der skal danne grundlag for arbejdet i 2023-2026. Der er i den nye politik særligt fokus på, at få borgere med handicap ud i beskæftigelse, hvor det er muligt frem for et kommunalt tilbud. I den forbindelse er der indgået et samarbejde med Beskæftigelse, hvor der blandt andet er fokus på samarbejde med den socialøkonomiske virksomhed, Soltra.

Den digitale udvikling

Der er stor fokus på, hvordan Handicap og Psykiatri kan sætte strøm til administrative arbejdsgange, og hvordan man kan bruge generativ AI til at løse tidskrævende arbejdsopgaver. Eksempelvis bruges AI til at formulere udkast, som medarbejdere bruger som inspiration. Herudover er der implementeret en selvhjulpenhed-app, hvor borgerne ved hjælp af en applikation på deres telefon kan løse almindelige dagligdagsopgaver, uden at en faglig person behøver at være fysisk tilstede.

Organisering

Herudover har der været fokus på at organisere fagområdet efter hvilke behov, der er i enhederne. I den forbindelse er der sket en omorganisering, hvor Handicap og Psykiatri er gået fra 3 til 2 områder (og områdeledere), mens der er kommet flere ressourcer på nogle af enhederne, eksempelvis mere ledelse i Bakkehuset.

Fokus på rekruttering og fastholdelse

Der er fortsat stor fokus på, hvordan vi skaber en attraktiv arbejdsplads. Ud fra en helhedsmodel, der omhandler hvordan vi ansætter, onboarder og fastholder medarbejdere, arbejdes med 15 indsatser for at sikre en attraktiv arbejdsplads. Blandt andet arbejdes der med, målretning af stillingsopslag, hvordan vi bruger vores nye medarbejders interesse for det nye job forud for opstarten, hvordan vi sikrer fysisk- og psykisk sundhed i jobbet og meget mere. Modellen omfatter også, at vi er begyndt at kåre Årets Arbejdsplads blandt enhederne.

Herudover ses der på, om ressourcerne kan bruges anderledes end nu. Blandt andet deltager Handicap og Psykiatri i projektet *”Flere på flere timer”* hvor medarbejdere på to arbejdspladser i fagområdet arbejder med at ændre arbejdstilrettelæggelsen ud fra de behov, vi har på nuværende tidspunkt.

Beskæftigelse og Borgerservice

I 2023 er der vedtaget en ny Beskæftigelsespolitik. Den har fokus på at få alle i gang med uddannelse eller beskæftigelse, herunder særligt at få de unge med. Beskæftigelsesområdet har defineret kerneopgaven således:

- *at støtte kommunens borgere i at komme i selvforsørgelse i videst muligt omfang*
- *at hjælpe til påbegyndelse af en uddannelse*
- *at understøtte kommunens virksomheder*

Implementering af Reformkommissionens "Nye Reformveje 3"

Det er særligt Arne-pensionen, der er påvirket af implementering af Nye Reformveje 3. Herudover er der sparet 8 årsværk i driften og tilbudsviften er blevet begrænset, hvor der er sparet 10 mio. kr. I den forbindelse er kompetencecenteret i Ringkøbing nedlagt og nu er der således kun kompetencecentret på Svinget i Skjern tilbage.

Ydelsesområder

2023 har været præget af lav ledighed, hvor kommunen har været blandt de 10 kommuner med lavest ledighed. Den lave ledighed har bevirket, at der har været ressourcer til at lave en forstærket indsats på områder, hvor borgere har udfordringer udover ledighed. Den styrkede indsats har både givet flere tilkendelser på vedvarende ydelser som for eksempel førtidspension, mens andre ydelser som sygedagpenge har haft en besparelse på 4 mio. kr. på grund af sygemeldingerne har været i kortere periode end tidligere, samtidig med at antallet borgere på jobafklaringsforløb er faldet med cirka 14 procent.

Indsatser

IPS-indsatsen er meget individuelt tilrettelagt, håndholdt og gennemskuelig, da det baserer sig på, at den enkelte kandidat bliver tilknyttet én medarbejder, som både varetager funktionen som rådgiver, jobkonsulent og mentor. Tilbud efter IPS-metoden egner sig derfor særligt godt til kandidater, der har svært ved at forholde sig til alt for mange fagprofessionelle i deres tilbud. Indsatsen har 2023 fortsat haft en positiv effekt, og det blev besluttet, at indsatsen skal udvides til de 18-25-årige.

ASF (Autisme Spektrum Forstyrrelser) tilbud ved Special Minds adskiller sig fra andre tilbud, da Special Minds har mangeårig erfaring med virksomhedsrettede indsatser for borgere med autisme, og på forhånd har specialistviden om ASF. Projektet, der er særligt henvendt til unge, er godkendt i 2023 og bliver implementeret i første kvartal 2024.

For at imødekomme arbejdsmarkedets behov, har Beskæftigelse i samarbejde med Arbejdskraftrådet haft særlig fokus på at udvikle og sikre kompetencer. I den forbindelse er antallet af voksenlærlinge steget markant i 2023.

Herudover samarbejder Beskæftigelse i højere grad med Sundhed og Omsorg og Handicap og Psykiatri. Ved Sundhed og Omsorg har der været behov for en styrket indsats, så flere får tilknytning til SOSU-faget, hvor målet er beskæftigelse og uddannelse. Sammen med Handicap og Psykiatri har Beskæftigelse haft fokus på at finde beskæftigelse til de borgere, der ellers skulle være i et socialfagligt tilbud. Særligt på handicapområdet har vi haft samarbejde med flere socialøkonomiske virksomheder og der er udarbejdet en strategi for etablering af socialøkonomiske virksomheder i kommunen.

Borgerservice

I 2023 er der arbejdet markant med borgerservice både pga. manglede ressourcer og tilførsel af flere opgaver blandt andet vedrørende MitID. Genopretningsplanen har blandt andet omhandlet kompetenceudvikling af medarbejdere, tilpasning af åbningstiderne samt modernisering af IT-udstyr. Den nye struktur i afdelingen og nye IT-systemer har givet langt større fleksibilitet og højnet effektiviteten. Borgerservice er nu tilbage i normal drift, og vi lever op til områdets kvalitetsstandard.

Land, By og Kultur

Land, By og Kultur har ligesom øvrige fag- og stabsområder defineret en kerneopgave for fagområdet. Fagområdets kerneopgave er; *"Vi lykkes, når borgerne oplever, at vi sammen skaber udvikling, afklaring og ansvarlig drift"*.

Vurderingsstyrelsens fokus på ejendomsdata

I Byg og Miljø har året været præget af, at Vurderingsstyrelsen de sidste år har haft meget fokus på de oplysninger, som er i Bygnings- og Boligregisteret (BBR). Derfor er der brugt rigtig mange ressourcer på henvendelser med rettelser til borgerens BBR-meddelelse særligt i forbindelse med de nye vurderinger.

Plan- og anlægsprojekter

I 2023 begyndte planarbejdet omkring etablering af en stor energipark med vedvarende energi bestående af solceller og vindmøller i kombination med et Power-to-X-anlæg i Stoustrup lidt øst for Tarm. Herudover er helhedsplanerne for Velling og Skjern-Tarm afleveret til borgerne.

På naturområdet er der gennemført naturpleje i form af rydning af træer og buske på Rejkjær Sande for at bevare den fredede hede, og der er opsat kreaturhegn, så de kan afgræsses og derved holdes lysåbne.

Både i Hoven og Videbæk er der i samarbejde med lokale kræfter etableret stier og rekreative naturområder samtidigt med, at vandløbene er restaureret. De øverste 6,5 km af Kirkeåen i Skjern er blevet genslynget og der er lavet gydebanker og okkerrensingsbassiner for at forbedre forholdene for vandløbets fisk og smådyr.

Kommunen har været involveret i udvidelse af Rute 15, som er blevet godkendt i Folketinget i 2023. Vejdirektoratet har igangsat projektering af Rute 15, der nu bliver udvidet og ført til Røgind.

Genbrug

Som følge af den nye henteordning, har trafikken på genbrugspladerne i 2023 ændret sig, og det har det været muligt at øge åbningstiderne for de 4 store genbrugsplader. Henteordningen er desuden blevet udvidet til erhvervslivets husholdningslignende affald. Herudover er de offentlige miljøstationer omstillet til glasindsamling, hvor vi blandt andet har brugt de overskydende papir-kuber, der er blevet ombygget af en lokal virksomhed til glas. Der er stor fokus på miljøet, og Genbrug har igennem yderligere optimeringer af kørsel og maskinparken reduceret CO2 aftrykket.

Kultur og Fritid

I 2023 blev Kulturvæksthuset Brogården i Ringkøbing etableret som pilotprojekt i samarbejde med det lokale erhvervsliv. I løbet af året har Brogården dannet ramme omkring en lang række aktiviteter indenfor det kulturelle felt. Brogården har også været base for en række udenlandske kunstnere, som i perioder på op til en måned, har været *Artist in Residence* i lokalområdet.

Vinterlysfestivalen og filmserien "Hvide Sande" har begge haft så stor succes, at de er blevet gentaget i 2023. Vinterlysfestivalen blev i år gennemført ved hjælp af 70 frivillige, der fik 25.000 besøgende igennem ugens aktiviteter, og festivalen blev i samarbejde med Vestas afholdt 100 procent energi-neutralt. Sæson 2 af krimiserien "Hvide Sande" blev indspillet i årets løb. Serien vil blive vist på TV2 engang i 2025. Første sæson blev en stor eksportsucces og er solgt til tv-selskaber i mere end 40 lande over hele verden.

På friluftsområdet blev Naturens Rige kåret som nr. 1 af Friluftsrådet, der sammenligner de enkelte kommuners forudsætninger for at skabe naturoplevelser og deres indsats for at skabe friluftsliv.

Fokus på samhørighed og projekter

Ejendomscenteret er ved at udarbejde en fælles ejendomsstrategi for kommunen. Strategiarbejdet laves i samarbejde med fag og stabsområderne, således den understøtter fagområdernes kerneopgaver.

I et samarbejde med Dagtilbud og Undervisning blev der udarbejdet en strategi for indeklimate på kommunens skoleområde, da indeklimate har utrolig stor indvirkning på trivsel og indlæring. På baggrund af arbejdet, er det i 2023 besluttet, at indsatsen i 2024 skal videreføres på kommunes daginstitutioner.

Dagtilbud og Undervisning

Kerneopgaven i Dagtilbud og Undervisning

I Dagtilbud og Undervisning arbejdes med kerneopgavedefinitioner helt ude i de yderste led, så der defineres ikke kun én kerneopgave. Ligeledes arbejdes der lokalt med de handleplaner, der udspringer af den nye Børne- og Familiepolitik, der løber i perioden 2023-2026. I forbindelse med handleplanerne skal alle skoler og dagtilbud vælge, hvilke temaer, de synes det er mest relevant at arbejde med det første år.

Børne- og Familiepolitikken

I 2023 blev der godkendt en ny og revideret udgave af Børne- og Familiepolitikken. Børne- og Familiepolitikken er således udvidet med øje for, at bæredygtighed tænkes ind i dagligdagen og i rammerne for institutioner og skoler.

Indeklima på skoler og dagtilbud

I 2023 blev en indeklimaplan på skoleområdet godkendt, og samtidig blev en analyse af indeklimaet på dagtilbudsområdet igangsat. Herudover er der afsat midler til at forbedre indeklimaet på skoleområdet. Arbejdet forventes at strække sig over 6 år.

Kommunen har i samarbejde med Rådet for Grøn Omstilling medvirket i et pilotprojekt på landsplan, som undersøgte indeklimaet på dagtilbudsområdet. Undersøgelsen viste, at der på landsplan er behov for at arbejde med indeklimaet på dagtilbudsområdet, og det er blandt andet på den baggrund, at der nu er igangsat yderligere undersøgelser på dagtilbudsområdet i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Trivsel og tilfredshed

Generelt er der fokus på trivsel i både dagtilbud og skoler. Undervisningsministeriet gennemfører hvert år en undersøgelse af trivslen blandt folkeskolens elever. Elevernes trivsel i kommunen ligger fortsat bedre end landsgennemsnittet. I 2023 har Indenrigs- og Sundhedsministeriet også gennemført en landsdækkende undersøgelse af forældrenes tilfredshed med skoler og sfo'er, og Ringkøbing-Skjern Kommune scorer også over landsgennemsnittet, når det gælder forældretilfredshed.

Praksisorienterede fag

For de elever, hvor 8. og 9. klasse er en udfordring blandt andet pga. skoletræthed, har Byrådet i 2023 godkendt, at kommunen deltager i en forsøgsordning fra Undervisningsministeriet, hvor eleverne får mulighed for at deltage to dage i ugen på en erhvervsskole. Kommunen har i samarbejde med Uddannelsescenter Ringkøbing-Skjern tilrettelagt et forløb, hvor eleverne får kendskab til flere forskellige faguddannelser over året, mens eleverne de øvrige tre dage i ugen går på deres normale klassetrin med en reduceret fagrække. Forsøgsordningen starter efter sommerferien i 2024.

Fra teknologi til didaktik

På skoleområdet arbejdes der aktivt med projektet "Fra teknologi til undervisning", der fokuserer på at bruge teknologier og digitale værktøjer på en måde, der støtter trivsel og læring. Formålet med projektet er at forbedre læringsmiljøet på skolerne, specifikt inden for de tværgående emner i Fælles Mål: Brug af it og medier samt Innovation og entreprenørskab i undervisningen.

Som en del af dette fokuseres på de fire roller, som eleverne indtager: 1) som kritisk tænkner, 2) som analyserende modtager, 3) som kreativ producent og 4) som ansvarlig deltager. Vi giver lærerne mulighed for at udvikle deres undervisning, så de bedre kan støtte eleverne i at indtage disse roller. Med fremkomsten af teknologier som ChatGPT er det særligt vigtigt at arbejde med de første to roller.

Børn og Familie

Strategier og politikker

2023 bød på en ny Strategi- og Handleplan fra Direktionen samt en ny Børne- og Familiepolitik. Tilsammen har de været pejlemærker for det strategiske arbejde, der har været højt prioriteret i Børn og Familie gennem det sidste år.

Det politiske og administrative spor er blevet samlet i en Dialogbaseret aftale (DBA), der anviser retning for de lokale mål, der fremover skal arbejdes med i Børn og Familie. Centralt i DBA'en er arbejdet med handleplanerne samt forebyggelsesstrategien, der blev vedtaget af Børne- og familieudvalget i efteråret. Forebyggelsesstrategien skal danne ramme for udvikling og prioritering af indsatser i fagområdet og trækker tråde ind i den såkaldte Investeringsstrategi, som Byrådet vedtog som en del af budget 2024. Med investeringsstrategien er der udstukket rammer for, hvordan vi skal gentænke, systematisere og effektivisere vores forebyggelses- og anbringelsesindsatser ved at bringe økonomi tættere på fagområdet.

I 2023 fik Børn og Familie samtidig defineret en ny kerneopgave, der skal understøtte ovenstående strategier og målsætninger: *"Vi samarbejder om at styrke sundhed, trivsel og læring for alle børn og unge i Ringkøbing-Skjern Kommune"*.

Digitalisering og effektivisering

I Tandplejen afprøves VR-briller med henblik på at forbedre oplevelsen for de børn og unge, der har særlige angst-udfordringer under tandlægebesøg. Forsøget understøtter det gode arbejde, der allerede foregår i Tandplejen og som bakkes op af brugerundersøgelsen fra oktober, der viste, at 96 procent af de børn og unge, der kommer hos den kommunale tandpleje, føler sig trygge i tandlægestolen.

Sundhedsplejen har afskaffet papirschemaer i forbindelse med sundhedssamtaler på folkeskoler og taget it-plattformen BørnUngeLiv i brug i stedet, hvilket løfter kvaliteten af sundhedssamtalerne og giver et bedre dataoverblik at handle på.

Familiecentret har anskaffet babysimulatorer, der skal være et supplerende værktøj i indsatsen "Familien på Vej". Personalet har brugt 2023 på at blive uddannet i brug af simulatorerne og er nu i proces med at rekruttere familier i målgruppen.

Styrket samarbejde med Dagtilbud og Undervisning

Børn og Familie har i 2023 intensiveret samarbejdet med Dagtilbud og Undervisning.

Der er udarbejdet en strategi for arbejdet med skolefravær, og tværgående arbejdsgrupper har gennem 2023 arbejdet med praktiske spor for samarbejdet – herunder ny handlevejledning ved bekymrende fravær, som er klar til implementering på skolerne.

Ligeledes er der i slutningen af året iværksat prøvehandling med kategoriseringsværktøjet, Børnelinealen, på forskellige skoler/dagtilbud. Værktøjet skal bruges på tværfaglige møder som en fælles referenceramme at tale ud fra i forhold til vurdering af børns trivsel.

En del af Familierådgivningen er i 2023 blevet omorganiseret i distrikter og har skiftet navn fra Socialrådgivningen til Familierådgivningen. Et formål med omorganiseringen har været at opnå færre automatiske sagsbehandlerskift og dermed mere kontinuitet i børns og unges sagsbehandling, samt et stærkere samarbejde med skoler og dagtilbud.

Personale og Digitalisering

I 2023 har Personale og Digitalisering haft stor fokus på, hvordan vi i et samarbejde på tværs af staben automatiserer vores sagsgange, så det frigiver ressourcer både i staben og i kommunen som helhed.

Nye løsninger

Udviklingen af RPA-løsninger og automatiserede blanketter fortsatte i 2023, og på nuværende tidspunkt har vi automatiseret opgaver ressourcesvarende til 20 fuldtidsmedarbejdere hvoraf cirka 5 alene vedrører automatisering af diverse blanketløsninger. Herudover er der implementeret et nyt kørselssystem, der både er mere fleksibelt og giver færre manuelle arbejdsgange for medarbejderne.

Data- og cybersikkerhed

Samtidig er der fortsat fokus på data- og cybersikkerheden. I den forbindelse er der udarbejdet en GAP-analyse, der analyserer cybersikkerheden i kommunen på nuværende tidspunkt i forhold til de målsætninger, der er på området. Analysen giver anledning til et større fokus på området i de kommende år.

For at sikre en bedre datasikkerhed, har vi i 2023 splittet vores datacenter, så det ene er i Herning og det andet er i huset. Det giver en bedre driftssikkerhed og lav risiko for at ramme kommunens drift. Herudover har der været en App gennemgang på alle kommunens transportable enheder for at fjerne usikre apps. Arbejdet fortsætter i 2024.

Fremtidens data

Udover at sikre datasikkerheden, er der i samarbejde med Viden og Strategi arbejdet med at levere data til Den fælles dataløsning, så vi får bedre kvalitet og tilgængelighed i vores datagrundlag.

Vi er også blevet bedre til at sikre borgernes data. I 2023 har vi set 30 procent færre databrud end i 2022, som er direkte afledt af, at vi har haft stor fokus på at lære af de databrud, der sker.

Samtidig var 2023 året, hvor generativ AI brød igennem lydmuren, og i Ringkøbing-Skjern Kommune er vi begyndt at modne vores medarbejdere til at arbejde med værktøjet. Kommunen har samtidig fået egne retningslinjer for, hvordan vi bruger generativ AI.

Den attraktive arbejdsplads

Ligesom vi skal sikre vores data, har vi også brug for at sikre, at kommunen har den rigtige arbejdskraft i fremtiden. Der blev i 2023 vedtaget en strategi for Den attraktive arbejdsplads, som skitserer en lang række initiativer, der understøtter strategien for at fastholde og tiltrække arbejdskraft.

Nogle af initiativerne er allerede i drift, eksempelvis talentudviklingen for kommende ledere samt forskellige workshops udbudt af HR. Flere initiativer skal udfoldes i 2024 og de efterfølgende år.

Bredbånd

Staben har igen i år bidraget til at rulle bredbånd ud i kommunen. Kommunen har samlet set modtaget 3,7 mio. kr. i tilskud fra bredbåndspuljen i 2023. Tilskuddet sikrer, at yderligere 153 adresser får bedre internetdækning. Kommunen er dermed igen blandt de kommuner, der har fået flest midler fra puljen.

Viden & Strategi

Stabsområdet har i 2023 arbejdet med projekt "Fremtidens stab", som har til formål at sikre stabsens relevans for resten af organisationen - også i fremtiden. Der er blandt andet arbejdet med hvilke kompetencer, der er brug for i fremtiden. I tråd hermed er stabsens kerneopgave formuleret: *"I Viden & Strategi understøtter og udfordrer vi organisationen i løsningen af kerneopgaven. Vi er et naturligt bindeled mellem kommunen og lokalsamfundet. Vi har fokus på udvikling, helhed og bæredygtige resultater"*.

Direktionens strategi- og handleplan

Direktionens strategi- og handlingsplan udarbejdes i forlængelse af Byrådets vision og fortæller, hvordan organisationen skal arbejde for at omsætte Byrådets vision. Staben har i 2023 understøttet direktionen i processen og i udarbejdelse af indholdet i direktionens strategiplan.

Klima

I 2023 blev Ringkøbing-Skjern Kommune udnævnt til Årets elbil-kommune af Energiselskabet EWII og Foreningen Elbilby.

2023 blev også året, hvor vi indgik en aftale med en private leverandør om opstilling af ladestandere på 65 kommunale parkeringspladser, hvilket har givet i alt 220 ladeudtag rundt omkring i kommunen. Sideløbende arbejder vi med at gøre kommunens egen bilflåde mere grøn, idet vi har en målsætning om at alle kommunens nyindkøbte eller leasede køretøjer fra 2025 skal køre på klimavenlige drivmidler.

Bosætning

Bosætningsindsatsen har ligeledes stort fokus, og i 2023 oplevede vi for 2. år i træk en positiv bosætningsbalance. Det er særligt vores fokus på tyske tilflyttere og eksilvestjyder, der har haft en stor betydning. Tyske statsborgere tiltrækkes blandt via en CV-database og infotag ligesom en opnormering af indsatsen med en tilflytteguide, har bidraget til, at der nu er 67 procent flere tyske borgere i kommunen end i 2018.

Turismeovernatninger

På turismeområdet har vi igen slået rekord med over 5 mio. overnatninger i 2023. Det er primært overnatninger på Lalandia, der er årsag til en yderligere stigning i forhold til 2022.

Reduktion i antallet af valgsteder

I december 2023 fik byrådet en budget- og ressourcegennemgang samt en orientering om det nye valgsystem, som skal ud til alle valgsteder. På baggrund heraf besluttede byrådet at sænke antallet af valgsteder fra 25 til 18. Frem mod juni 2024 vil denne beslutning blive implementeret forud for det kommende europaparlamentsvalg.

Salg af Stauning Lufthavn

Ud over den almindelige køb og salg af jord i kommunens grundsalg, blev der i 2023 sat gang i en helt særlig opgave nemlig salg af Stauning Lufthavn. Salget forventes gennemført inklusiv diverse myndighedsgodkendelser med udgangen af 2024.

Ny revision og bank

I løbet af 2023 har kommunen fået ny revision ligesom bankforretninger har været i udbud. Det har medført skift af bank ultimo 2023. Begge skift har givet anledning til at gå sagsgange efter i sømmene, og resultatet har været tilfredsstillende.

Den fælles dataløsning

Staben har i samarbejde med IT og fagområderne arbejdet videre med at implementere Den fælles dataløsning, der skal sikre let og fleksibel adgang til at arbejde med data og udbrede samt forankre dataunderstøttet ledelse.

Regnskab

Resultatopgørelse

Resultatopgørelse, udvalgsopdelt

(- = Indtægt) (1.000 kr.)	Budget 2023	Korrigeret budget	Regnskab 2023
A. Det skattefinansierede område			
Indtægter			
Skatter	-2.913.733	-2.950.395	-2.950.512
Generelle tilskud m.v.	-984.093	-1.051.765	-1.050.376
Indtægter i alt	-3.897.826	-4.002.160	-4.000.888
Driftsudgifter (ekskl. brugerfinansieret)			
Økonomiudvalget	427.251	458.780	388.535
Social- og Sundhedsudvalget	1.146.968	1.168.522	1.178.558
Beskæftigelsesudvalget	920.145	927.235	929.886
Teknik- og Miljøudvalget (ekskl. brugerfinansieret)	152.241	177.593	150.037
Børne- og Familieudvalget	1.039.914	1.080.089	1.067.030
Kultur- og Fritidsudvalget	91.752	113.043	95.215
Erhvervs-, Klima- og Arbejdskraftudvalget	25.867	49.456	29.716
Driftsudgifter i alt	3.804.138	3.974.718	3.838.977
Renter m.v.	2.991	15.263	6.556
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-90.697	-12.179	-155.356
Anlæg (ekskl. brugerfinansieret og jordforsyning)			
Økonomiudvalget (ekskl. jordforsyning)	12.790	147.678	27.889
Social- og Sundhedsudvalget	12.272	18.042	11.581
Beskæftigelsesudvalget	0	0	0
Teknik- og Miljøudvalget (ekskl. brugerfinansieret)	45.979	116.331	30.310
Børne- og Familieudvalget	13.644	79.158	30.541
Kultur- og Fritidsudvalget	11.443	17.793	5.265
Erhvervs-, Klima- og Arbejdskraftudvalget	600	1.959	0
Anlæg (ekskl. brugerfinansieret og jordforsyning) i alt	96.728	380.961	105.587
Jordforsyning			
Salg af jord	-8.000	-8.000	-2.479
Køb af jord incl. byggemodning	20.000	373	5.338
Jordforsyning i alt	12.000	-7.627	2.859
RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	18.031	361.155	-46.910
B. Det brugerfinansierede område			
Drift (udgifter - indtægter)	-1.511	-1.503	-10.175
Anlæg (udgifter - indtægter)	3.500	4.702	3.268
RESULTAT AF DET BRUGERFINANSIEREDE OMRÅDE	1.989	3.199	-6.907
C. RESULTAT I ALT (A+B)	20.020	364.354	-53.818

Bemærkninger til resultatopgørelsen

Indtægter

Indtægterne er steget med 103,1 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget. Her udgør merindtægter på skatter 36,8 mio. kr., mens merindtægter på generelle tilskud mv. udgør 66,3 mio. kr.

De større skatteindtægter skyldes primært merindtægt på grundskyld, mens merindtægt på generelle tilskud primært skyldes midtvejsregulering samt en mindre kollektiv modregning som følge af skattestigninger fra 2022-2023. Midtvejsreguleringen vedrørte overførselsudgifter, samt øgede priser, forårsaget af stigende inflation.

Driftsudgifter

I det følgende redegøres for driftsudgifterne i regnskab 2023 i forhold til det korrigerede budget 2023 inklusive overførsler fra 2022.

Samlet set er driftsudgifterne 135,7 mio. kr. mindre. Der forventes overført 159,3 mio. kr. til 2024 vedrørende akkumulerede over/underskud på enheder, vækstpuljer mv. Driftsudgifterne og forventet overførsel fordeler sig således:

- Driftsudgifterne på Økonomiudvalgets område er 70,2 mio. kr. lavere. Der forventes overført 60,8 mio. kr. til 2024.
- På Social- og Sundhedsudvalgets område er driftsudgifterne 10,0 mio. kr. højere. Der forventes overført et merforbrug på 6,3 mio. kr. til 2024 vedr. Sundhed og Omsorg (reduktion af budget 2024), samt 0,1 mio. kr. vedrørende Handicap og Psykiatri.
- Beskæftigelsesudvalget har haft et merforbrug på 2,7 mio. kr. Der forventes overført 12,1 mio. kr. til 2024. Merforbruget ligger ikke på serviceudgifter, men på områder uden overførselsadgang.
- Teknik og Miljøudvalget har haft et mindreforbrug på 27,6 mio. kr. Hele beløbet forventes overført til 2024, da der er overførselsadgang på alle udvalgets områder.
- Børne og Familieudvalget har haft et mindreforbrug på 13,1 mio. kr. Der forventes overført 27,5 mio. kr. til 2024, som primært vedrører enheder. Overførslen er fordelt således, at Børn og Familie forventes at overføre 2,6 mio. kr., Dagtilbud forventes at overføre 5,8 mio. kr. mens de resterende 19,1 mio. kr. vedrører Undervisning. Når overførslen er større end mindreforbruget skyldes det, at de centrale områder uden overførselsadgang udviser et merforbrug.
- Der er et mindreforbrug på 17,9 mio. kr. på Kultur og Fritidsområdet. Hele beløbet forventes overført til 2024, da der er overførselsadgang på alle udvalgets områder.
- Erhvervs-, Klima- og Arbejdskraftsudvalget har haft et mindreforbrug på 19,7 mio. kr. Der forventes overført 19,7 mio. kr. til 2024, heraf vedrører 10,7 mio. kr. vækstpuljerne.

Renter

Merudgiften på 3,6 mio. kr. vedrørende renter kan forklares ved den høje inflation, som fik Nationalbankens officielle rentesatser til at stige yderligere i 2023. Kommunens rentevilkår ved Jyske Bank er koblet op på Nationalbankens indskudsbevisrente.

Anlægsudgifter

De skattefinansierede anlægsudgifter er på 105,6 mio. kr., hvilket er 8,9 mio. kr. højere end oprindeligt budgetteret for 2023. Udgifterne til anlægsområdet dækker over en lang række projekter. Særligt store igangværende anlægsprojekter er forbedring af indeklimaet på institutioner og rådhuset, administrationsbygningen i Skjern, cykelstien Vinterleje-Nymindesgade, samt renovering af flere skoler, herunder Tarm og Tim Skole. Der forventes overført 192,2 mio. kr. til 2024.

Det brugerfinansierede område

På det brugerfinansierede område, er der budgetteret med en nettoudgift på 2 mio. kr. Regnskabet er opgjort til en indtægt på 6,9 mio. kr. og resultatet kan forklares ved, at udgiften til den nye indsamlingsløsning har vist sig, at være lavere end forventet, samt at der allerede var indregnet en forventet merindtægt på 2,5 mio. kr. til tilbagebetalingen af investeringen vedrørende den nye indsamlingsløsning.

Regnskab

Balancen

Pr. 31. december 2023 (1000 kr.)

AKTIVER	Ultimosaldo 2022	Ændring	Ultimosaldo 2023
ANLÆGSAKTIVER:			
Materielle anlægsaktiver (fkt. 9.80-9.84)	1.587.301	-8.728	1.578.573
Grunde	219.601	525	220.126
Bygninger	1.233.752	-64.326	1.169.426
Tekniske anlæg og maskiner m.v.	41.892	6.082	47.974
Inventar - herunder computere og andet IT-udstyr	5.777	825	6.603
Materielle anlægsaktiver under opførelse	86.279	48.166	134.445
Immaterielle anlægsaktiver (fkt. 9.85)	0	0	0
Finansielle anlægsaktiver (fkt. 9.21-9.27, 9.35 og 9.37-9.44)	3.201.662	11.124	3.212.785
Langfristede tilgodehavender	3.106.109	24.641	3.130.750
Udlæg vedrørende forsyning (gæld)	37.125	-6.907	30.218
Aktiver vedrørende, legater, deposita, garantier m.v.	58.428	-6.611	51.817
ANLÆGSAKTIVER I ALT	4.788.963	2.396	4.791.359
OMSÆTNINGSAKTIVER:			
Varebeholdninger (fkt. 9.86)	4.942	1.394	6.336
Fysiske anlæg til salg (fkt. 9.87)	140.411	2.526	142.937
Tilgodehavender (fkt. 9.12-9.19)	29.944	34.866	64.810
Værdipapirer (fkt. 9.20) (f.eks. afdragsfrie udlån)	43.177	-715	42.462
Likvide beholdninger (fkt. 9.01-9.11)	33.176	250.955	284.131
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	251.651	289.025	540.676
AKTIVER I ALT	5.040.613	291.421	5.332.034
PASSIVER	Ultimosaldo 2023	Ændring	Ultimosaldo 2023
EGENKAPITAL I ALT (FKT. 9.91-9.99)	-3.221.474	-159.780	-3.381.254
Modpost for takstfinansierede aktiver	-46.253	-2.445	-48.698
Modpost for selvejende institutioners aktiver	-103.761	4.811	-98.950
Modpost for skattefinansierede aktiver	-1.582.640	2.442	-1.580.198
Reserve for opskrivning	0	0	0
Balancekonto	-1.488.820	-164.588	-1.653.408
HENSATTE FORPLIGTELSER I ALT (FKT. 9.90)	-468.831	111.717	-357.114
GÆLDSFORPLIGTELSER:			
Langfristede gældsforpligtelser (fkt. 9.63-9.79)	-1.134.856	13.623	-1.121.234
Nettogæld vedrørende legater, deposita, garantier m.v. (fkt. 9.46-9.49)	-61.011	5.056	-55.955
Kortfristede gældsforpligtelser (fkt. 9.50-9.62)	-154.441	-262.037	-416.478
GÆLDSFORPLIGTELSER I ALT	-1.350.308	-243.358	-1.593.667
PASSIVER I ALT	-5.040.613	-291.421	-5.332.034

Regnskab

Bemærkninger til balancen

Materielle anlægsaktiver viser værdien af kommunens grunde, bygninger og inventar opgjort med udgangspunkt i de retningslinjer for værdiansættelser, som Byrådet har godkendt.

I posten for finansielle anlægsaktiver er værdien af blandt andet aktier i forsyningsselskaber og indskudskapital i forskellige fælleskommunale virksomheder opgjort. Herudover er det beløb, som kommunen regnskabsteknisk skal deponere i forbindelse med modtaget udlodning mv., indeholdt i posten med et beløb på 100,4 mio. kr.

Omsætningsaktiver/fysiske anlæg til salg viser værdien af usolgte grunde fra de kommunale udstykningsområder.

Omsætningsaktiver/tilgodehavender er anført med 64,8 mio. kr., hvilket er en stigning fra 29,9 mio. kr. i regnskab 2022. I det opgjorte beløb er indeholdt periodeafgrænsningsposter med det efterfølgende regnskabsår. Det vil sige registrering af udgifter og indtægter, der vedrører det gamle regnskabsår, men hvor afregning først finder sted efter 31. december. Der vil derfor kunne forekomme store udsving i sammenligning med tidligere regnskabsår.

Omsætningsaktiver/likvide aktiver udgør ved regnskabsårets udløb 284,1 mio. kr. Hertil kan lægges de beløb, der regnskabsteknisk er posteret som deponerede beløb, som udgør 100,4 mio. kr. således den reelle likviditet ved udgangen af 2023 udgør 384,5 mio. kr. Herudover har kommunen et tilgodehavende på 21,1 mio. kr. hos Ringkøbing-Skjern Spildevand vedrørende Skelbækken i Ringkøbing samt 9,1 mio. kr. hos Affald-Genbrug vedrørende det løbende mellemværende. Dermed udgør den skattefinansierede kassebeholdning 414,7 mio. kr. Den likvide beholdning skal dog ses i sammenhæng med at der over årsskiftet er foretaget REPO-forretning svarende til 220 mio. kr., hvorfor den kortfristede gældsforpligtelse ligeledes er forøget med 220 mio. kr.

Egenkapitalen viser forskellen mellem kommunens aktiver og passiver. Ved udgangen af 2023 var aktiverne 3,4 mia. kr. større end passiverne. Dette er en forbedring på næsten 160 mio. kr. sammenlignet med sidste år blandt andet jf. forklaringen nedenfor.

Hensatte forpligtelser falder med 111,8 mio. til 357,1 mio. kr., hvilket skyldes en ny aktuaropgørelse af forpligtelsen overfor nuværende og kommende tjenestemandspensionister. Aktuaropgørelsen nedskrev forpligtelsen med samlet 111,4 mio. kr. Herudover er der blandt andet også hensat 48,4 mio. kr. til imødegåelse af fremtidige arbejdsskadesager.

Langfristede gældsforpligtelser på 1,1 mia. kr. kan opgøres i nedenstående hovedområder:

- **Almindelige kommunale lån**, hvor lånoptagelsen er sket med baggrund i de retningslinjer, som er gældende for kommunal gældsætning. Der er i 2023 optaget nye lån for 44,1 mio. kr. og betalt afdrag med 48,6 mio. kr., således restgælden ved udgangen af 2023 kan opgøres til 613,1 mio. kr.
- Den gæld, der kan henføres til **selvejende institutioner**, der har indgået driftsaftale med kommunen, jfr. den såkaldte Holmslands-model, skal også indregnes i kommunens regnskab. Dette beløb udgør 46,5 mio. kr.
- Der er opført 152,1 mio. kr. vedrørende **Lønmodtagernes Feriemidler**. Dette beløb er feriepenge, som kommunens ansatte i perioden 1/9 2019 – 31/8 2020 har optjent, men som først kommer til udbetaling på et senere tidspunkt.
- Herudover er **lån til ældreboliger** indregnet med en restgæld på 261,2 mio. kr. Lånene er optaget i forbindelse med færdiggørelsen af de respektive boliger. Ydelser på lånene indregnes i den husleje, der opkræves hos beboerne, og lånene skal derfor i princippet "hvile i sig selv". Som ordinære afdrag på ældreboliglån er udgiftsført 17,3 mio. kr. i 2023.
- Endeligt er også indeholdt den beregnede gældsforpligtelse med udgangspunkt i etablerede **leasingkontrakter** svarende til 27,1 mio. kr. Gældsforpligtelsen til finansielt leasede aktiver steg i 2023 med 8,4 mio. kr., hvilket skyldes indkøbet af ny el-bilpark til hjemmeplejen.

Kortfristet gæld viser blandt andet mellemværende med kommunens leverandører samt regnskabstekniske poster vedrørende forskellige mellemregningsforhold.

Regnskab

Afsluttede anlægsprojekter over 2 mio. kr.

Ifølge ministeriets regnskabsbestemmelser skal der udarbejdes en særlig oversigt over afsluttede anlægsprojekter til Byrådets godkendelse. Der skal alene udarbejdes en opgørelse over anlægsprojekter med en samlet anlægssum over 2 mio. kr.

I opgørelsen vises de samlede udgifter til det pågældende anlægsprojekt/investering, uanset i hvilket regnskabsår udgifterne er registreret. De afholdte udgifter for et givent projekt sammenholdes med den tilhørende anlægsbevilling.

Princippet i anlægsbevillinger er, at disse er flerårige, mens driftsbevillinger er 1-årige. De regnskabsmæssige udgifter til anlægsprojekter kan derfor være registreret over flere regnskabsår, og de årlige anlægsgudgifter har derfor også været præsenteret for Byrådet i forbindelse med den almindelige regnskabsafslutning for de pågældende regnskabsår. Ved den aktuelle forelæggelse kan der således være tale om opsummering af udgifter fra flere tidligere regnskabsår.

Samlet set er der en uforbrugt anlægsbevilling på 70,0 mio. kr. hvoraf 68,7 mio. kr. vedrører højhastighedsinternettet, som modsvares af tilsvarende ikke anvendt lånoptagelse.

Afsluttede anlægsprojekter over 2,0 mio pr. 31.12.2023 (1.000 kr.)

Udvalg / Projekt	Ultimosaldo 2023	Korrigeret anlægsbevilling	Rest anlægsbevilling
Økonomiudvalget			
Højhastighedsinternettet til hele kommunen	9.257	78.000	68.743
Social- og Sundhedsudvalget			
Spitze og Co. - investering i velfærdsteknologi	3.242	3.448	206
Teknik- og Miljøudvalget			
Asfaltering af vej ved Tim Skole	2.499	2.500	1
Kloakseparering Grønbjerg	2.185	2.185	0
Sideudvidelse og opgradering Sønderupvej	3.088	3.000	-88
Cykelsti co. med Varde Kommune	9.010	9.812	802
Cykelsti Kildevej til Granlyvej, Skjern	5.224	5.226	2
Trafiksanering Holstebrovej i Skjern	2.598	2.620	22
Vejprojekter omkring Søndervig	17.377	17.377	0
Vestergade Hvide Sande - ombyg./etabl. rundkørsel	3.918	3.900	-18
Børne- og Familieudvalget			
Bygningsmæssig kapacitet	4.233	4.320	87
Borris Skole - indeklimate	2.071	2.300	229
Total	64.703	134.688	69.985

Regnskab

Finansieringsoversigt

Finansieringsoversigten viser finansieringen bag årets resultat. Ifølge resultatopgørelsen er årets resultat et overskud på 53,8 mio. kr., fordelt med et overskud på 46,9 mio. kr. på det skattefinansierede område og et overskud på 6,9 mio. kr. på det brugerfinansierede område.

Den likvide beholdning ved årets udgang er opgjort til 284,1 mio. kr. Hertil kommer et beløb på 100,4 mio. kr., der jfr. lånebekendtgørelsen er deponeret, således den reelle kassebeholdning ved udløbet af 2023 udgør 384,5 mio. kr.

Primo 2023 var den regnskabsmæssige kassebeholdning ultimo 2023 skønnet til at udgøre 119,6 mio. kr., mens den faktisk opgjorte likvide beholdning jf. ovenfor udgør 284,1 mio. kr.

En væsentlig nettopåvirkning af likviditeten har været optagelse af REPO-forretning over årsskiftet, svarende 220,0 mio. kr. til midlertidig inddækning af kassetræk.

Herudover er likviditeten påvirket positivt med 17,5 mio. kr. som følge af kursgevinster på værdipapirer.

Modsat er likviditeten påvirket i negativ retning med 21,9 mio. kr. vedrørende indefrysning af kommunal grundskyld. Indefrysningsordningen er midlertidig, således grundejerne i en periode ikke skal afregne en vis andel af den ellers opkrævede grundskyld. Ved udgangen af 2023 har kommunen således et tilgodehavende hos grundejerne på 103,2 mio. kr.

Finansieringsoversigt

(1.000 kr.)	Budget 2023	Korrigeret Budget	Regnskab 2023
Likvide beholdninger primo	168.555	33.176	33.176
Tilgang af likvide aktiver:			
Årets resultat	-20.020	-364.354	53.818
Låneoptagelse i øvrigt	52.500	112.863	44.120
REPO-Forretning over årsskiftet	0	0	220.001
Indgåede afdrag på pantebreve	714	814	735
Frigivelse af deponerede midler			23.815
Kursreguleringer	0	0	17.516
Anvendelse af likvide aktiver:			
Afdrag på lån	-70.261	-86.580	-68.728
Yderligere deponering	0	0	-14.278
Indskud i støttet byggeri	-10.400	-31.958	-98
Kapitalindskud i Midtjyllands Lufthavn	-512	-659	-659
Ydede lån via gælds- og pantebreve	0	0	0
Udlån vedr. indefrysning mv. vedr. ejendomsskat	-1.000	-1.000	-21.930
Øvrige finansforskydninger:			
Øvrige finansforskydninger	0	0	-3.357
LIKVIDE BEHOLDNINGER ULTIMO	119.576	-337.698	284.131

Regnskab

Personaleoversigt

I 2023 var der 3.615 fuldtidsansatte i Ringkøbing-Skjern Kommune, inklusiv særlige ansættelsesformer. Dette er en stigning på 13 stillinger i forhold til 2022. Sammenlignet med sidste år, steg lønudgifterne med 29,5 mio. kr.

Faldet i personale på Undervisning og Kultur og stigningen på Sociale opgaver og beskæftigelse skal ses i sammenhæng med ændret befolkningssammensætning i kommunen.

På de øvrige områder er der sket mindre ændringer i antallet af fuldtidsstillinger fra 2022 til 2023.

Personaleoversigt

Ansættelsesområde	Fuldtidsansatte 2022	Fuldtidsansatte 2023	Lønbeløb 1.000 kr
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	12	6	3.079
1. Forsyningsvirksomheder	34	36	16.525
2. Transport og infrastruktur	67	67	30.266
3. Undervisning og kultur	866	855	475.580
4. Sundhedsområdet	95	96	53.116
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	2.085	2.112	991.818
6. Fællesudgifter og administration m.v.	444	442	269.166
Total	3.602	3.615	1.839.551
Heraf særlige ansættelsesformer, flexjob, jobtræning	84	87	

Regnskab

Statsrefusion og tilskud

Denne note angiver de refusionsindtægter, som kommunen har oppebåret, og kommunens udgifter til medfinansiering i regnskabsåret, fordelt på de finanslovskonti, hvor udgiften for de relevante ministerier optræder. Refusionsindtægt på hver enkelt finanslovskonto i noten er oppebåret i overensstemmelse med § 3 i bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder.

Kommunal refusion, tilskud og medfinansiering for Ringkøbing-Skjern Kommune i regnskabsår 2023	
Refusion efter regnskabsbekendtgørelsens kap. 9	
Hovedkonto på finansloven	
17.56.01. Fleksjob med fast refusion	-68.730
17.38.11. Dagpenge ved sygdom	306
15.11.10. Den centrale refusionsordning	-51.436
17.54.11. Personlig assistance til personer med handicap	-5.525
15.64.59. Merudgifter til forsørgelse i hjemmet af børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	-4.757
17.64.02. Personlige tillæg til pensionister	-5.132
17.46.53. Løntilskud til arbejdsgivere ved uddannelsesaftaler for ledige og beskæftigede voksenlærlinge	-5.897
15.72.01. Generelle udgifter vedrørende forsorgshjem mv.	-6.537
17.46.04. Refusion af driftsudgifter og mentorudgifter ved ressourceforløb og jobafklaringsforløb	-2.283
17.31.39. ATP-bidrag for personer i fleksjob	-2.833
15.26.58. Hjælp til flygtninge mv. i enkelttilfælde	-3.827
14.71.03. Aktive tilbud og danskuddannelse til udlændinge under program	-3.063
17.31.21. Obligatorisk pensionsordning for modtagere af øvrige indkomstoverførsler	-5.325
17.56.02. Ledighedsydelse	-1.499
17.46.18. Refusion af hjælpemidler mv. til ledige og beskæftigede	-671
14.71.04. Resultattilskud	-7.917
17.31.29. ATP-bidrag for modtagere af sygedagpenge	-934
17.62.03. Støtte til betaling af beboerindskud	0
15.64.60. Merudgifter for personer med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	-988
17.54.06. Skånejob	-584
17.54.21. Seniorjob for personer, som højst har 5 år til efterlønsalderen	-449
17.46.08. Uddannelsesløft med ret til en erhvervsuddannelse	-111
17.31.35. ATP-bidrag for modtagere af ressourceforløbsydelse under jobafklaringsforløb	-538
14.71.08. Repatriering af udlændinge	-735
17.31.37. ATP-bidrag for modtagere af revaliderings- og ledighedsydelse	-401
17.31.34. ATP-bidrag for modtagere af ressourceforløbsydelse under ressourceforløb	-307
17.63.01. Sygebehandling, medicin mv.	-420
15.26.59. Udgifter til advokatbistand	-370
17.31.28. ATP-bidrag for modtagere af kontanthjælp og uddannelseshjælp	-277
17.63.02. Flytning og hjælp i enkelttilfælde	-268
17.31.20. Obligatorisk pensionsordning for modtagere af ledighedsafhængige indkomstoverførsler	-658
14.71.15. Danskbonus i program	0
17.62.04. Tab på garantier for flygtnings fraflytningsudgifter mv.	-822
15.11.43. Berigtigelser vedrørende det sociale refusionssystem	0
17.54.31. Hjælp til personer uden ret til social pension mv.	-70
14.72.03. Refusion af kommunernes udgifter til uddannelsesgodtgørelse	0
14.71.14. Resultattilskud i forbindelse med repatriering af udlændinge	0
17.35.20. Særlig støtte til modtagere af kontanthjælp m.fl.	0
17.61.06. Forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik	-7
14.71.13. Berigtigelser vedrørende refusion af kommunale udgifter	1.354
17.46.21. Refusion af driftsudgifter ved aktivering af 15-17 årige	0
17.35.02. Tilbagebetalinger	0
17.62.06. Renteindtægter af boligydelselån, boligsikringslån og beboerindskudslån	0
14.71.06. Hjælp i særlige tilfælde	-205
14.71.05. Grundtilskud	-10.640
13.81.17. Støtte til beboerindskud	155
17.62.05. Afdrag, afskrivninger og genvundne afskrivninger for boligydelselån, boligsikringslån og beboerindskudslån mv	0
REFUSION I ALT	-192.402

Regnskab

Refusion fra Ydelsesrefusion	
Hovedkonto på finansloven	
17.54.30 Hjælp til personer uden ret til fuld førtidspension (kto. 5.73)	-272
14.71.11 Forsørgelsesydelse ifm. Program (kto. 5.61)	-2.409
14.71.12 Forsørgelsesydelse for øvrige	-1.240
17.35.23 Revalideringsydelse mv. (kto. 5.80)	-196
17.35.25 Ledighedsydelse (kto. 5.83 - ny ordning)	-5.314
17.56.04 Fleksjob med variabel refusion (kto. 5.81)	-34.379
17.56.05 Fleksbidrag til kommunen (kto. 5.81)	-33.354
17.35.22 Ressourceforløbsydelse (kto. 5.82)	-15.745
17.35.11 Kontant- og uddannelseshjælp (kto. 5.73)	-13.408
17.38.11. Dagpenge ved sygdom (kto. 5.71)	-46.057
17.47.02 Løntilskud ved ansættelse af kontant- og uddannelseshjælpmødtagere m.fl. (kto. 5.94)	-47
17.47.01 Løntilskud ved ansættelse af forsikrede ledige (kto. 5.94)	-48
17.47.11 Løntilskud ved ansættelse af revalidender m.fl. (kto. 5.94)	-26
REFUSION I ALT	-152.494
REFUSION OG TILSKUD I ALT EFTER REGNSKABSBEKENDTGØRELSEN S KAPITEL 9 OG FRA YDELSESRUFUSION	-344.896
Medfinansiering via Ydelsesrefusion	
Hovedkonto på finansloven	
17.46.32 Befordringsgodtgørelse	116
17.32.01 Forsikrede ledige	60.559
17.64.13 Seniorpension	48.529
17.64.10 Førtidspension refusionstrappen	161.847
17.35.20 Særlig støtte	478
REFUSION I ALT	271.529
REFUSION I ALT FOR 2023	-73.368

Regnskab

Kautions- og garantiforpligtelser

Almindelige kautions- og garantiforpligtelser pr. 31. december 2023

Emne	Forpligtelse pr. 31. december 2023	Bemærkninger
SOLIDARISK HÆFTELSE		
AFLD I/S	2.391.400	Andelshaverne hæfter over for selskabet (indirekte hæftelse) for opfyldelsen af selskabets forpligtelser, således at hæftelsen i det indbyrdes forhold mellem andelshaverne fordeles i forhold til deponerede affaldsmængder i kalenderårene 2006-2008. Ringkøbing-Skjern Kommunes andel er 10,87% af 22.000.000 kr.
Energist (affaldsforbrænding)	611.829.508	Der er solidarisk hæftelse overfor selskabet af alle tilsluttede kommuner, hvorfor det noterede beløb er den totale gæld. Ringkøbing-Skjern Kommunes andel af dette beløb udgør 24.374.677 kr.
Brand & Redning Midt/Vest I/S Kommuneleasing	31.399.739	Herning Kommune, Ikast-Brande Kommune og Ringkøbing-Skjern Kommune hæfter solidarisk overfor Kommuneleasing.
Midttrafik Kommuneleasing	247.136.766	Alle 19 kommuner i Region Midtjylland hæfter solidarisk overfor Kommuneleasing.
Kommuneleasing	53.609.069	Alle 19 kommuner i Region Midtjylland hæfter solidarisk overfor Kommunekredit.
Udbetaling Danmark (solidarisk hæftelse) Kommunekredit	918.800.000	Solidarisk hæftelse for syv lån udstedt af Kommunekredit.
SOLIDARISK HÆFTELSE I ALT	1.865.166.483	
ØVRIGE FORPLIGTELSE		
Varmeværker: Kommunekredit	225.014.922	
Ringkøbing-Skjern Forsyning A/S: Kommunekredit	16.747.333	
Ringkøbing-Skjern Renseanlæg A/S: Kommunekredit	24.370.908	
Ringkøbing-Skjern Vand: Kommunekredit	131.266.090	
Ringkøbing-Skjern Erhverv A/S: Kommunekredit	12.565.100	
Ringkøbing-Skjern Spildevand A/S: Kommunekredit	32.840.994	
Højmark Vandværk A.m.b.A.: Kommunekredit	901.382	
Søndervig Vandværk Kommunekredit	18.000.000	
AFLD I/S: Kommunekredit	2.400.000	

Regnskab

Emne	Forpligtelse pr. 31. december 2023	Bemærkninger
Idrætscentre og -haller samt vandrerhjem:		
<i>Ringkøbing og Omegns Firmaidræt</i>		
Vestjysk Bank	183.721	
Nordea	91.958	
Ringkøbing Landbobank	534.943	
Nykredit	10.089.113	
<i>DSI Idrætscentret i Tarm</i>		
Nykredit	3.463.547	
Kommunekredit	6.250.026	
<i>Ringkøbing-Skjern Kulturcenter</i>		
Kommunekredit	8.209.598	
<i>Rækker Mølle Hallen</i>		
Kommunekredit	640.808	
<i>Videbæk Idræts- og Fritidscenter</i>		
Kommunekredit	7.937.219	
<i>Ringkøbing Vandrerhjem</i>		
Jyske Realkredit	591.330	
Ringkøbing-Skjern Boligforening		
Kommunekredit	8.684.521	
Ejendomscentret, Ringkøbing-Skjern Kommune		
Kommuneleasing, operationel leasing	40.484	
Ringkøbing Plejehjem		
Kommunekredit	3.658.690	
Hvide Sande Havn		
Kommunekredit	59.494.839	
Bæredygtighedsfestivalen i Hvide Sande		
Kaution	860.000	
ØVRIGE FORPLIGTELSESR I ALT	574.837.527	
GARANTIER VEDR. ALMENNYTTIGT BOLIGBYGGERI MV.		
Stats- og statsgaranterede lån:		
<i>Med regaranti:</i>		
Realkredit Danmark	14.535.197	
Nykredit	362.121.216	
Jyske Realkredit	24.506.116	
<i>Uden regaranti:</i>		
Realkredit Danmark	24.176.844	
Nykredit	65.678.125	
Jyske Realkredit	8.103.089	
ALMENNYTTIGT BOLIGBYGGERI MV. I ALT	499.120.588	
TOTAL	2.939.124.597	
Heraf:		
Soldiarisk hæftelse	1.865.166.483	
Boligbyggeri mv.	499.120.588	
Øvrige forpligtelser	574.837.527	
	2.939.124.597	

Regnskab

Eventualrettigheder

Eventualrettigheder er kendetegnet ved, at kommunen har en fordring mod en given debitor. Fordringen bliver først effektueret, hvis en særlig begivenhed indtræffer, f.eks. salg af bygning, eller bygningens overgang til andet formål.

Fortegnelse over eventualrettigheder pr. 31. december 2023

Debitor	Bemærkninger, herunder oplysninger om eventuel sikkerhedsstillelse
Skoler:	
Den selvejende institution Hover/Torsted Friskole	Såfremt skødemodtager ophører med at drive undervisningsvirksomhed, skal ejendommen tilbydes Ringkøbing-Skjern Kommune til en pris svarende til kontantværdien af den på overdragelsestidspunktet værende restgæld på pantebreve i ejendommen.
Den selvejende institution Stadil-Vedersø Friskole	Såfremt køber/Stadil-Vedersø Friskole ophører med at drive undervisningsvirksomhed eller ønsker at sælge ejendommen, skal denne tilbydes Ringkøbing-Skjern Kommune til en pristalsreguleret købesum på 950.000 kr. Købesummen reguleres i henhold til udviklingen i nettoprisindekset pr. overdragelsesdagen, august 2014. Såfremt nettoprisindekset ophører, anvendes udviklingen i et andet tilsvarende indekstal. Til købesummen skal lægges værdien af dokumenterede forbedringer og lignende sket efter overdragelsen. Ringkøbing-Skjern Kommune afholder alle omkostninger i forbindelse med en eventuel tilbageskødning.
Den selvejende institution Velling Friskole	Såfremt skødemodtager ophører med at drive undervisningsvirksomhed, skal ejendommen tilbydes Ringkøbing-Skjern Kommune til en pris svarende til kontantværdien af den på overdragelsestidspunktet værende restgæld på pantebreve i ejendommen.
Den selvejende institution Ølstrup Friskole	Såfremt skødemodtager ophører med at drive undervisningsvirksomhed, skal ejendommen tilbydes Ringkøbing-Skjern Kommune til en pris svarende til kontantværdien af den på overdragelsestidspunktet værende restgæld på pantebreve i ejendommen.
Øvrige:	
Brejninggård Efterskole	Gældsbrev af 29. juli 1976. Til afløsning af pantebrev af 6. juni 1946 (3.000 kr.).
Fjordvang Skolegård	Gældsbrev af 23. juni 1976. Til afløsning af pantebrev af 29. maj 1947 (3.000 kr.).
Den selvejende institution, Dansk Veteranflysamling	Pantebrev af 19. januar 1991. Forfalder til indfrielse uden varsel, hvis institutionen ophører med at eksistere, ejendommen afhændes, eller overgår til andet formål. (150.000 kr.).
Den selvejende institution, Dansk Veteranflysamling	Gældsbrev af 27. februar 2006. Forfalder til indfrielse uden varsel, hvis institutionen ophører med at eksistere, ejendommen afhændes, eller overgår til andet formål (4.000.000 kr.).
Den selvejende institution Fiskeriets Hus	Pantebrev af marts 1992. Forfalder til fuld indfrielse, hvis den pantsatte ejendom overgår til anden anvendelse, eller hvis den selvejende institution Fiskeriets Hus ophører med at eksistere (100.000 kr.).
Den selvejende institution Fiskeriets Hus	Gældsbrev af 10. september 1997. Forfalder til fuld indfrielse uden opsigelse straks, hvis institutionens formål ændres, institutionen opløses, hvis institutionen ophører med at drive aktivitetshus/museum, og ved salg af den selvejende institution Fiskeriets Hus faste ejendom (200.000 kr.).
Den selvejende institution Fiskeriets Hus	Gældsbrev af 14. januar 2005. Forfalder til indfrielse ved hel eller delvis salg af ejendom, eller hvis institutionens formål ændres (600.000 kr.).
Fonden Smedenens Hus, Lem	Pantebrev af 19. marts 1992. Forfalder til omgående indfrielse ved salg af de pantsatte ejendomme, ved ejendommenes overgang til anden anvendelse eller hvis fonden Smedenens Hus, Lem ophører med at eksistere (300.000 kr.).
Fonden Smedenens Hus, Lem	Gældsbrev af 18. august 2004. Forfalder til indfrielse ved hel eller delvis salg af ejendom, eller hvis institutionens formål ændres (470.000 kr.).
Museumsforeningen for Ringkjøbing og Omegn	Pantebrev af 30. maj 1973. Kan opsiges til udbetaling, såfremt det pantsatte overgår til andet formål (40.000 kr.).
No Sogneforening	Gældsbrev af 12. oktober 2017. Lånet, til hel eller delvis omfugning af No Aktivitetshus, forfalder til betaling hvis ejendommen No Aktivitetshus, Lybækvej 12E, No, 6950 Ringkøbing afhændes eller overgår til anden anvendelse end aktivitetshus. Desuden forfalder beløbet til betaling, hvis omfugningen ikke gennemføres som aftalt (300.000 kr.).
Ringkøbing Kommune, scene i Vesterhavs-Hallen	Gældsbrev af 18. januar 1983. Vedrørende lån til scenebyggeri (150.000 kr.). Nedskrevet til 75.000 kr. i 1993.
Skjern-Tarm Håndværker- og Industriforening	Gældsbrev af 15. juni 2017. Lånet er rente- og afdragsfrit, men forfalder straks til betaling ved Skjern-Tarm Håndværker- og Industriforening's videresalg af ejendommen matr.nr. 183c Tarm By, Egvad, beliggende Søparken 15, 6880 Tarm. (Pendlerhus 1) (500.000 kr.).
UCRS (Skjern Tekniske Skole)	Engangstilskud på særligt aftalte vilkår d. 29. marts 1993 (2.750.000 kr.)

Regnskab

Aktier- og andelsbeviser

Værdien af aktier, andelsbeviser mv. pr. 31. december 2023

(1.000 kr.)	Kommunens ejerandel	Selskabets egenkapital	Beløb
02 Indskudskapital			
003 Naturgas Midt Nord I/S (HMN)	3,73%	173.933	6.489
016 Sampension	0,63%	3.420.000	21.375
017 Vestjysk Andel	0,00%	883.420	0
020 Brand og Redning	33,00%	7.036	2.322
04 Aktier			
001 Spjald Flyveplads	50,14%	132	66
002 Midtjyllands Lufthavn	7,31%	11.231	1.480
004 Ringkøbing-Skjern Forsyning A/S	100,00%	2.834.051	2.834.051
006 Messecenter Herning	1,14%	94.333	1.078
008 Ringkøbing K	25,00%	77.321	19.330
TOTAL			2.886.191